

Full diocesà

20 de juliol del 2014

p4 – Curset d'estiu: pluja d'idees per a una Església en missió

p7 – El diaconat permanent: figura i funcions d'aquest ministeri

La persecució dels cristians puja de to

El papa Francesc ha denunciat que avui «hi ha més màrtirs cristians que en l'època de Neró», paraules en un moment que la persecució contra els cristians s'ha incrementat. Les comunitats cristianes de Síria i Iraq estan amenaçades per la milícia de l'Estat Islàmic d'Iraq i el Llevant (EIIIS), que ja s'ha constituït en «califat» (estat islàmic teocràtic). Els seus milicians van crucificar en públic vuit homes fa uns quants dies a la ciutat siriana de Deir Hafir.

Un altre dels llocs del món on amb més virulència estan sofrint els cristians és Nigèria. Allà el grup integrista islàmic Boko Haram assassina i segresta membres de les comunitats cristianes de la zona. Recentment, aquest grup terrorista –el nom del qual significa literalment «l'educació

no-islàmica és pecat»– va atacar les esglésies de dos pobles del nord-est del país, durant l'hora de missa, causant desenes de morts. Aquest grup sectari pretén instaurar un Estat islàmic a Nigèria i durant aquest any 2014 ja han causat més de tres mil víctimes mortals. Nigèria és un país de majoria islàmica al nord i de majoria cristiana al sud.

El Papa, parlant del martiri, diu que el creixement de l'Església depèn de «la força de l'Esperit Sant», però també del «testimoni dels cristians». El suprem testimoni és donar la vida per la fe. L'Església és regada per la sang dels màrtirs, que és font de nous cristians. Preguem per l'Església perseguida en tantes parts del món; són germans nostres que comparteixen la nostra fe.

«Heu ensenyat al vostre poble que els justos han de ser humans amb tothom»

Diumenge XVI durant l'any / Cicle A

Lectura del llibre de la Saviesa

Fora de vós, que vetlleu sobre tothom, no hi ha cap déu a qui hàgiu de convèncer que la vostra sentència és justa. La vostra força és font de justícia, i el mateix domini que teniu sobre tothom fa que tracteu amb tota consideració. Demostreu només la vostra força si algú no creu que ho podeu tot, o bé quan humiliu aquells que, sabent que sou fort, es mostren arrogants. Vós, que disposeu de la força, sou moderat en les sentències i ens governeu amb tota consideració: el poder, si volguéssiu, sempre el teniu a mà. Obrant així, heu ensenyat al vostre poble que els justos han de ser humans amb tothom, i heu omplert d'esperança els vostres fills, en veure que doneu l'ocasió de penedir-se dels pecats. (12,13.16-19)

Salm responsorial

Senyor, vós sou indulgent i bo.
(Salm 85)

Lectura de la carta de sant Pau als cristians de Roma

Germans, és l'Esperit mateix el qui, per ajudar la nostra feblesa, intercedeix amb gemecs que no es poden expressar. Perquè nosaltres no sabem què hem de demanar per pregar com cal, però és ell, l'Esperit, qui es posa en lloc nostre. I ni que els seus gemecs no es puguin expressar, el qui penetra l'interior dels cors sap prou bé quin és el deler de l'Esperit; ell intercedeix a favor del poble sant tal com Déu ho vol. (8,26-27)

Lectura de l'evangeli segons sant Mateu

En aquells temps, Jesús proposà a la gent aquesta altra paràbola: «Amb el Regne del cel passa com amb un home que havia sembrat bona llavor al seu camp, però a la nit, mentre tothom dormia, vingué el seu enemic, sembrà jull enmig del blat i se n'anà. Quan el sembrat hagué crescut i s'espigà, aparegué també el jull. Els mossos anaren a trobar l'amo i li digueren: No era bona, la llavor que vau sembrar al vostre camp? Com és, doncs, que hi ha jull? Ell els respongué: Això ho ha fet algú que em vol mal. Els mossos li digueren: Voleu que anem a collir-lo? Ell els diu: No ho feu pas: si collíeu el jull, potser arrencaríeu també el blat. Deixeu que creixin junts fins a l'hora de la sega i llavors diré als segadors:

colliu primer el jull i feu-ne feixos per cremar-lo; després colliu el blat i porteu-lo al meu graner.»

[Els proposà encara una altra paràbola: «Amb el Regne del cel passa com amb un gra de mostassa que un home ha sembrat en el seu camp: és la més petita de totes les llavors, però, a mesura que creix, es fa més gran que totes les hortalisses i arriba a ser com un arbre, tant, que els ocells hi van per ajocar-se a les seves branques.»

Els digué també una altra paràbola: «Amb el Regne del cel passa com amb el llevat, que una dona amaga dintre la pasta de mig sac de farina i espera, fins que tota ha fermentat.» Tot això Jesús ho digué a la gent en paràboles i no els deia res sense paràboles. Així es complia allò que havia anunciat el profeta: «Els meus llavis parlaran en paràboles, exposaré coses que han estat secretes des de la creació del món.»

Llavors, deixà la gent i se n'anà a casa. Els deixebles anaren a demanar-li que els expliqués la paràbola del jull sembrat en el camp. Ell els digué: «El qui sembra la bona llavor és el Fill de l'home. El camp és el món. La bona llavor són els del Regne. El jull són els del Maligne. L'enemic que els ha sembrat és el diable. La sega és la fi del món, i els segadors són els àngels. Així com cullen el jull i el cremen, passarà igual a la fi del món: el Fill de l'home enviarà els seus àngels, recolliran del seu Regne tots els escandalosos i els qui obren el mal, i els llençaran al forn encès; allà hi haurà els plors i el cruixir de dents. Llavors els justos, en el Regne del seu Pare, resplendiran com el sol.

»Qui tingui orelles, que ho senti.»]
(13,24-43)

«El qui sembra la bona llavor és el Fill de l'home»

El blat i el jull

Mn. Marc Majà i Guiu

La paràbola del blat i del jull és especialment reveladora: Jesús ens hi ensenya coses sobre el Regne, sobre Déu, sobre el present i el futur i, també, sobre nosaltres mateixos.

Fixem-nos en les dues preguntes que els mossos de la paràbola fan a l'amo.

La primera expressa la sorpresa d'aquests treballadors en constatar la presència de jull en el camp: «¿No era bona, la llavor que vau sembrar al vostre camp?» És la pregunta que, en el fons, fa l'ésser humà davant la presència del mal en el món: si Déu ho ha creat tot bo, per què existeix el mal?

La segona pregunta manifesta l'actitud que els mossos prenen davant el jull: «Voleu que anem a collir-lo?» Seria com una manera de proposar: en posem a destruir el mal?, és a dir: aniquilem aquell qui es comporta malament?

Les respostes de l'amo al mossos són les respostes de Déu a aquestes dues preguntes que la humanitat, en tots els temps, s'ha formulat: per què hi ha el mal? i ens carreguem aquell qui el fa?

El mal és un misteri que l'Escriptura ens presenta com a degut a «algú que vol mal a Déu», a una voluntat contrària al seu projecte d'amor. I Jesús parla tot sovint en l'Evangeli d'aquesta voluntat contrària al Pare del cel.

Tanmateix, si bé les accions dolentes s'han d'identificar i intentar evitar al màxim, la persona que les comet és com el jull a qui l'amo dóna l'oportunitat de créixer per tal de jutjar-lo i decidir ell mateix. És el que Déu fa amb els pecadors, amb cada un de nosaltres.

La imatge

Escena del judici de l'ànima. Capítell del claustre del monestir de Santa Maria de l'Estany. En el camp del món hi ha de tot: bon blat i jull. Jesús ens adverteix que hem d'evitar el puritanisme de voler eliminar el jull. Ens podríem equivocar i arrencar també el blat. Cal vèncer el mal a còpia de bé.

Agenda

Lit. hores: Setmana IV

20 diumenge XVI de durant l'any / Cicle A

—Santa Margarida màrtir (*275)
—Sant Elies, profeta (900a.C)
—Santa Lliberada, verge
Saviesa 12,13.16-19 / Salm 85 / Romans 8,26-27 / Mateu 13,24-43

21 dilluns

—Sant Llorenç de Bríndisi, prevere i doctor de l'Església. (*1559-1619)
—Sant Daniel, profeta (629a.C)
Miquees 6,1-4.6-8 / Salm 49 / Mateu 12,38-42

22 dimarts

—Santa Maria Magdalena
Miquees 7,14-15.18-20 / Salm 84 / Joan 20,1.11-18

23 dimecres

—Sant Cassià, abat (c.360-c.433)
—Sant Apol·linar, bisbe i màrtir (s.II)
Gàlates 2,19-20 / Salm 33 / Joan 15,1-8

24 dijous

—Santa Cristina, verge i màrtir (*300)
Jeremies 2,1-3.7-8.12-13 / Salm 35 / Mateu 13,10-17

25 divendres

—Sant Jaume, apòstol (*44)
Fets 4,33;5,12.27-33;12,1b-2 / Salm 66 / 2 Corintis 4,7-15 / Mateu 20,20-28

26 dissabte

—Sant Joaquim i santa Anna, pares de la Verge Maria
Jeremies 7,1-11 / Salm 83 / Mateu 13,24-30

Convertir-se perquè les nostres comunitats surtin a la missió

Redacció

Una veritable pluja d'idees és la que van vessar Mons. Dominique Rey i els seus col·laboradors en el curset d'estiu celebrat del 8 al 10 de juliol al Seminari de Vic i que va congrega molts participants. Segurament ha estat el més participat dels darrers anys. Oferim a continuació un resum de les idees principals, que responen a una nova manera d'enfocar la pastoral.

La conversió pastoral

Dominique Rey va afirmar que a l'Església li falta capacitat comunicativa, atractiu i credibilitat, i que en aquest context calen canvis radicals de la nostra manera de funcionar. És el que anomena «conversió pastoral», seguint les indicacions fetes pel papa Francesc en la seva exhortació apostòlica *Evangelii gaudium*. Una conversió que contempla l'objectiu de l'evangelització amb aquests punts concrets:

1. Retrobar les persones, anar-les a buscar, físicament i culturalment. Cal adaptar-nos a l'auditori, intentar guanyar-ne el màxim possible i desterrar el llenguatge de «permís i prohibit».
2. Atendre i analitzar les crítiques que es fan a l'Església. Utilitzar un llenguatge constructiu.
3. Fer una tasca de diversificació, el que ell en diu «la pastoral del gust». És a dir, cal despertar el desig de conèixer Jesucrist, despertar aquest desig. És per això que cal un esforç d'empatia, de somriure i de joia.
4. Cal posicionar l'anunci de la fe en el centre de la pastoral ordinària, no pot ser un annex.
5. La missió ha d'anar en direcció a la «diaconia», és a dir, al servei. Els pobres han d'estar al centre de la missió de l'Església.

De la lògica del desert a la lògica de l'avanç

Tot això implica desenvolupar una

cultura missionera, que es tradueix en la conversió pastoral. Una nova dinàmica de transformació que pugui superar la cultura del desert —és a dir, sequera espiritual i apostòlica— cap a una lògica de l'avanç. Però, per a això, cal en primer lloc que els pastors visquin una espiritualitat missionera, basada en la caritat pastoral, la

L'anunci de la fe hauria de ser el centre de la pastoral ordinària

pregària, la passió per l'Evangeli i la integritat moral i senzillesa de vida. Ells han d'impulsar una dinàmica que no es basi solament en el seu carisma personal, sinó que recolzi en una nova organització pastoral de les comunitats, en col·laboració amb els fidels laics, que mai no s'han de sentir «propietaris» d'un servei.

Les cinc dinàmiques de creixement pastoral

Una comunitat les ha de tenir totes cinc presents, com cinc vitamines, que puguin fer créixer l'Església. No en pot faltar cap:

1. Evangelització: un primer anunci de l'Evangeli, atractiu, que respecti la llibertat. Implica un tocar el timbre, en lloc de tocar la campana. És a dir, sortir a l'encontre de les persones.
2. Comunió fraterna: calen llocs per a acollir les persones, per a dialogar, per a crear petites comunitats.
3. Adoració: la litúrgia ha de ser bella (cuidar llocs, cants, decoració, etc.).
4. Formació: cal la lectura de la Paraula de Déu i realitzar catequesi d'adults,

per tal de crear deixebles missioners. Cal també formació específica en maneres de comunicar, no n'hi ha prou amb bona voluntat.

5. Servei en la missió: discerniment rigorós dels talents dels membres de la comunitat.

Què anunciar?: el querigma

El primer anunci del querigma, l'anunci bàsic de que Crist viu, ens estima i ha mort per nosaltres, ha de ser present en tota la pastoral, creient que té força per transformar la persona. Per a Mons. Rey no hi haurà transformació de les comunitats si no posem aquest primer anunci al capdavant de la pastoral. Un querigma que reposa sobre la proclamació de la Paraula de Déu; destaca la importància de l'homilia, que ha de contenir indicacions concretes de com trobar-nos amb Crist, del testimoni de vida i de ser conduïts per la caritat.

En les pròximes edicions anirem desglossant algunes de les idees que es van difondre.

La Ruta

Els monestirs del Ripollès

Ruta de Catalunya Sacra

Quan el Guifré el Pilós inicià la reconquesta i repoblació del territori que després seria Catalunya, fundà, vers l'any 879, el Monestir de Santa Maria de Ripoll en un indret anomenat Riopullo o Rivipullo. Aquest monestir prengué ràpidament importància, convertint-se en un dels grans centres de repoblació de la Catalunya Vella i esdevenint la seva cèdula d'identitat. Pocs anys més tard, Guifré fundà el Monestir de Sant Joan de les Abadesses, amb la intenció de destinar-lo a una comunitat de monges benedictines de la qual la seva filla Emma, acabada de néixer, n'havia de ser l'abadessa. Així fou, i amb rapidesa el monestir adquirí volada. Cas semblant és el monestir de Sant Pere de Camprodon, fins a 1957 situat en territori del bisbat de Girona. Aquests monestirs generaren ben aviat un nucli de població al seu voltant.

Santa Carme Sallés: la promoció de la dona

Redacció

Santa Carme Sallés, nascuda en 1848 a Vic, fou la fundadora de les Concepcionistes Missioneres de l'Ensenyança. Morí a Madrid a l'edat de seixanta-tres anys el 25 de juliol de 1911. Entrà en el catàleg dels sants quan fou canonitzada l'any 2012. Oferim alguns trets de la seva personalitat i obra.

Una nova visió

En una època en què la dona passava de la tutela paterna a la del marit, va ser promesa en matrimoni amb un jove manresà, però el seu camí no era el matrimoni. Això va suposar per a ella la necessitat de lluitar per seguir el camí que s'havia traçat. Va aconseguir trencar el compromís i va ingressar en el noviciat de les Adoratrius, que es dedicaven a la recuperació de dones marginals per la delinqüència o la prostitució. La seva inquietud i la seva capacitat de raonament la van portar a preguntar-se com haurien estat aquelles dones si la societat els hagués donat altres oportunitats. Va decidir llavors dedicar la vida a la formació de la dona perquè pogués ocupar en la societat el lloc que li corresponia, en qualsevol classe social en què es trobés.

En el canvi del segle XIX al XX, encara resultava difícil a moltes autoritats acceptar que les dones podien tenir un paper protagonista en l'educació, fins i tot de les noies més problemàtiques. La postuladora de la santa, Asunción Valls, ho explica així: «Va ensenyar que la dona, tota dona, i la joventut, tota la joventut, no pot ser condemnada pels seus errors, sinó estimada en aquests, salvada d'aquests. I

va ensenyar que prevenir és millor que curar: "Per a aconseguir bones finalitats, calen bons principis." A major necessitat, majors remeis: ignorància?, cultura més àmplia!; pietat superficial?, formació religiosa ben sòlida! La dona havia de ser capaç de recristianitzar la família i la societat. I trobar el seu lloc en l'Església. Alguns no acabaven d'entendre-ho.»

Els nens i la santa incorrupta

Actualment la congregació és present en catorze països del món, si bé no a Catalunya. El cos de la santa es venera a Madrid. En el col·legi de les Concepcionistes del carrer Princepsa és habitual per als nens madrilenys i els seus professors visitar la capella amb el cos incorrupte de la santa (sota una màscara de cera a la cara), i amb la canonització ha augmentat la seva popularitat a la ciutat. Tradicionalment «eren sobretot les germanes i els alumnes dels nostres col·legis els qui es feien presents en l'oratori», assegura la superiora general, mare Mª Isabel Moraza, en la pàgina web «Religió en llibertad».

Daniel Cadarso, professor d'Educació Física en el col·legi, observa com «els nens tenen molt present la figura de la Mare Carme, coneixen la seva vida i els seus ensenyaments, així que fer-li una visita no els resulta tan estrany. És veritat que, en veure-la, es queden molt sorpresos i sorgeixen preguntes diverses, algunes desgavellades, però sempre des de la innocència dels infants».

L'article

El diaconat permanent

Julia Franch i Pujol (*)

Des dels temps dels apòstols hi va haver homes dedicats a aquest servei. Veiem com, en la seva història, l'Església ha tingut en compte la figura dels diaques com una gran ajuda perquè els preveres poguessin desenvolupar el seu ministeri. El Concili Vaticà II va redescobrir-ne el valor i s'han establert diaques permanents on s'ha cregut oportú. Són homes, joves o madurs, que es dediquen al servei de l'Església.

Qui pot ser diaca permanent?

Ja que el qui s'incorpora al diaconat passa a ser un ministre, és a dir, un clergue, pel fet de rebre l'orde sagrat, les persones que són ordenades han de tenir una preparació, de tres anys com a mínim, per a poder rebre aquest sacrament. Aquesta preparació, tal com estableix el Dret Canònic, haurà de ser de tal manera que ajudi els diaques a cultivar la seva vida espiritual i ajudar-los a complir dignament els oficis propis. La forma concreta de preparació i com es verificarà, quedarà establerta per cada bisbe a la seva diòcesi.

Poden ser diaques permanents tots els homes batejats que han rebut la deguda preparació. Si són cèlibes, continuaran com a tals. I si són casats, continuaran com a casats. Si enviuden, no poden tornar-se a casar, si no és amb una dispensa expressa.

Funcions del diaca permanent

Aquestes funcions han quedat recollides pel document *Lumen gentium* (Concili Vaticà II) i pels canons 757, 835, 910 i 1087 del Codi de Dret Canònic: administrar solemnement el baptisme; conservar i distribuir l'Eucaristia; ser ministres de l'exposició del Santíssim Sagrament i de la benedicció eucarística; ministre ordinari de la sagrada comunió; ser portador del viàtic als moribunds; assistir i beneir el matrimoni en nom de l'Església; llegir la Sagrada Escriptura als fidels; instruir i exhortar el poble de Déu; presidir el culte i la pregària dels fidels; servir en el ministeri de la Paraula al Poble de Déu; celebrar el culte diví; administrar els sacramentals com l'aigua beneïta, la benedicció de cases, imatges i objectes; presidir el ritu fúnebre i la sepultura.

Conclusió

El diaca no és simplement una persona que ajuda el rector o algun altre sacerdot. El seu ministeri és tot un servei al Poble de Déu. D'aquí la preparació espiritual, humana, teològica i filosòfica que cal tenir abans d'exercir el ministeri.

(*) Aquest difunt diaca va deixar el present article sobre la seva vocació.

El llibre

La alegría de vivir la fe

François-Xavier Nguyễn Van Thuân

L'alegria de viure la fe és el títol que l'arquebisbe vietnamita François-Xavier Nguyễn Van Thuân (1928-2002), que va ser president del Consell Pontifici «Justícia i Pau», va triar per a la sèrie de xerrades aquí publicades. Van ser recollides per alguns joves que van tenir el privilegi d'assistir-hi en persona.

Es tracta de textos pronunciats en diferents ocasions amb la finalitat d'educar en la fe els seus estimats compatriotes, amb els quals es va reunir en diferents parts del món. Segons diu el mateix autor, aquest llibre representa una espècie de síntesi general, senzilla i humil, de la seva experiència de fe. En publicar aquests escrits del cardenal Van Thuân, el Consell Pontifici «Justícia i Pau», mitjançant el seu ensenyament de la fe i el seu missatge d'amor i perdó, espera afavorir una nova primavera no solament per al poble vietnamita sinó per a tota l'Església.

Sant Bernat Calbó, home de pau i amic dels pobres

Romà Casanova, bisbe de Vic

Sant Bernat Calbó visqué a cavall dels segles XII i XIII. Fou un home humil i senzill. Escau dir-li home de pau. Nasqué al Mas Calbó, al camp de Tarragona, l'any 1180. Fill d'un pare cavaller, amb els seus estudis esdevé advocat, un noble jurista amb gran fama. El seu interès fou sempre posar pau entre les parts en litigi. Va treballar a la cúria arquebisbal de Tarragona. I, entre altres casos, intervingué en el plet renyidíssim entre el noble Guillem de Montcada i el bisbe de Vic, Guillem de Tavertet.

Però la seva vida va fer un tomb. A trenta-cinc anys va sofrir una crisi que el va portar per altres camins —el que s'anomena «conversió»— i pren la decisió de fer-se monjo cistercenc a Santes Creus, on en 1226 fou escollit abat. Una constant del seu període abacial fou la preocupació per les bones relacions del monestir amb els seus propietaris veïns i, en general, amb tothom.

En 1233 fou elegit bisbe de Vic

L'any 1233, per al bé de la nostra diòcesi, Bernat Calbó fou elegit bisbe de Vic pels canonges d'aquesta seu. En aquell moment la nostra diòcesi, que tenia tres segles d'existència des de la restauració, era una diòcesi pobra, ja que anyades continuades de poca collita no havien permès que la gent es refés de les guerres de temps anteriors. El bisbat era, doncs, pobre, però el cor del bisbe era ric de caritat envers els més pobres i necessitats.

A palau portava vida de monjo amb la pregària litúrgica i amb els dejunis de l'orde cistercenc. La seva casa era oberta a tots els qui volien una paraula seva. Recorregué tota la diòcesi en les visites pastorals. A la catedral consagrà l'altar de sant Andreu; al Ripollès, la parròquia de Sant Pere d'Aüira, tal com consta en la història, però cer-

tament deuen ser més les seves accions en aquest sentit. Participà en la conquesta de València acompanyant el comte Ramon Berenguer IV.

Com diu un seu biògraf, «ell era l'home que estimava i defensava els clergues, que estava enamorat de la pau. Era el bisbe que acollia paternalment els qui li demanaven justícia i escoltava i es feia escoltar de tothom que recorria a ell. Sobretot era l'home que es donava als desvalguts, als pobres. I al seu temps, n'hi havia tants, al seu bisbat, que no és estrany que acabés la seva vida —morí en 1243— no solament sense un clau, que diu la gent, sinó que a més a més, després de la seva mort, encara restaven alguns deutes que ell no va poder pagar».

